

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Milana Taubera v právní věci žalobce: **G. K.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Kovandou, advokátem se sídlem v Praze 1, Vodičkova 709/33, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 22. 9. 2014, čj. MV-102810-4/VS-2014,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ministra vnitra ze dne 22. 9. 2014, čj. MV-102810-4/VS-2014, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 9 800 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Jiřího Kovandy, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku, jímž ministr vnitra zamítl jeho rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy, ze dne 18. 6. 2014, čj. VS-634/835.3/2-2014, jímž podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, (dále jen „zákon o státním občanství“), nebylo vyhověno žádosti žalobce o udělení státního občanství České republiky.

Žalobce v podané žalobě uvedl, že byl zkrácen na svých právech, neboť napadené rozhodnutí ani rozhodnutí žalovaného neobsahovala zákonné důvody pro odmítnutí udělení státního občanství; jedná se tedy o rozhodnutí nepřezkoumatelná. Žalobci není zřejmé, z čeho správní orgány dovodily pochybnost o tom, že zájem žalobce na udělení státního občanství a

veřejný zájem na přijetí žalobce do státního svazku České republiky nejsou v souladu. Žalobce nezpochybnil správnost závěru, že na udělení státního občanství nemá nárok a že neudělením nemohlo dojít k porušení jeho ústavně nebo mezinárodně zakotveného práva. Toto neudělení však podle žalobce nebylo ve smyslu práva na spravedlivý proces řádně odůvodněno. Žalobce proto navrhl, aby soud obě rozhodnutí správních orgánů zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě plně odkázal na odůvodnění obou rozhodnutí správních orgánů a setrval na názorech v nich uvedených.

Podle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti:

Žádostí ze dne 17. 12. 2013 požádal žalobce o udělení státního občanství České republiky s tím, že na území České republiky pobývá již od roku 1998.

Rozhodnutím žalovaného nebylo žádosti žalobce vyhověno. V odůvodnění žalovaný uvedl, že rozhoduje v režimu zvážení naplnění soukromého zájmu žadatelů na udělení státního občanství České republiky a naplnění veřejného zájmu na přijetí žadatelů do státního svazku České republiky, přičemž pokud zůstává pochybnost o souladu obou zájmů, dává přednost zájmu veřejnému a žádosti nevyhovuje; je totiž vnitřní záležitostí každého státu, jakým způsobem upraví ve svém právním řádu způsoby nabývání a pozbývání státního občanství. Žalovaný dále uvedl, že při udělení občanství musí mezi žadatelem a státem existovat opravdové spojení vyvozené z pobytu na území a dovršené integrace, přitom na udělení státního občanství není právní nárok. Žalovaný odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu, dle něhož není neudělením státního občanství porušeno žádné ústavní právo.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce rozklad, který ministr vnitra žalobou napadeným rozhodnutím zamítl. V odůvodnění zopakoval, že na udělení státního občanství neexistuje právní nárok, a to ani při splnění podmínek § 7 odst. 1 zákona o státním občanství; zda žádosti vyhoví, je věcí správního uvážení žalovaného. S poukazem na judikaturu Ústavního soudu ministr uvedl, že stát má nezadatelné právo rozhodnout, zda určité osobě občanství udělí, či nikoli. Na danou věc však nelze aplikovat závěry Ústavního soudu v jeho nálezu ze dne 17. 7. 2002, sp. zn. II. ÚS 241/01. Ministr vnitra dovodil, že neudělení státního občanství nebrání žalobci v plné realizaci jeho profesních aktivit a ani jej neomezuje v otázkách soukromého života, i když plná integrace do české společnosti naráží na jeho absenci rodinných vazeb na státní občany České republiky.

Městský soud v Praze dospěl k závěru, že podaná žaloba je důvodná.

Podle § 2 písm. f) zákona o státním občanství se státní občanství České republiky nabývá udělením.

Podle § 7 odst. 1 zákona o státním občanství lze státní občanství České republiky lze na žádost udělit fyzické osobě, která splňuje současně tyto podmínky:

- a) má na území České republiky ke dni podání žádosti po dobu nejméně pěti let povolen trvalý pobyt a po tuto dobu se zde převážně zdržuje,

- b) prokáže, že nabytím státního občanství České republiky pozbyde dosavadní státní občanství, nebo prokáže, že pozbyla dosavadní státní občanství, nejde-li o bezdomovce nebo osobu s přiznaným postavením uprchlíka na území České republiky,
- c) nebyla v posledních pěti letech pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin,
- d) prokáže znalost českého jazyka a
- e) plní povinnosti vyplývající z ustanovení zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt a vstup cizinců na území České republiky,^{3g}) povinnosti vyplývající ze zvláštních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, daně, odvody a poplatky.

Na úvod soud poznamenává, že podle § 74 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), se řízení, která nebyla pravomocně ukončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle dosavadních právních předpisů, přičemž pozbytí dosavadního státního občanství se pro udělení státního občanství České republiky nevyžaduje. Správní orgány tak postupovaly v souladu se zákonem, když o žádosti žalobce ze dne 17. 12. 2013, tj. před nabytím účinnosti zákona č. 186/2013 Sb., rozhodovaly na základě dosavadních právních předpisů, a tedy podle zákona o státním občanství.

Dále se soud zaměřil na otázku případné nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí, a to nejen z důvodu, že ji žalobce v žalobě výslovně namítal, ale rovněž proto, že se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musel soud zabývat z úřední povinnosti nad rámec uplatněných žalobních námitek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, čj. 5 A 157/2002-35). Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu v rámci správního soudnictví.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu se přezkoumatelným rozhodnutím rozumí rozhodnutí, které je srozumitelné a v němž je uveden dostatek důvodů podporujících jeho výrok. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů rozhodnutí je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75), nebo pokud zcela opomněl vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73). Uvedené závěry jsou aplikovatelné rovněž na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů vydaná ve správním řízení.

Podle § 68 odst. 3 správního řádu se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud již mnohokrát judikoval (např. v usnesení rozšířeného senátu ze dne 17. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-74), že smyslem a účelem odůvodnění je ozřejmit účastníku řízení, z jakého důvodu správní orgán rozhodl tak, jak rozhodl, neboť jen takovým způsobem lze ověřit, zda jsou důvody rozhodnutí v souladu s právními předpisy a zda nejsou založeny na libovůli správního orgánu. Odůvodnění rozhodnutí musí být schopno doložit správnost a zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že jedním z nejdůležitějších požadavků kladených na odůvodnění rozhodnutí je jeho přesvědčivost, je správní orgán podle § 68 odst. 3 správního řádu povinen náležitě vypořádat všechny námitky účastníků řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, čj. 9 As 71/2008-109). Podle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, čj. 6A 48/92-23, dále platí, že „z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán

považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a – v případě rozhodování o relativně neurčité sankci – jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši.“ Zdejší soud k tomu doplňuje, že jednou daný obsah napadeného rozhodnutí nemůže zvrátit či doplnit ani obsáhlejší argumentace žalovaného ve vyjádření k podané žalobě.

Soud má za to, že obdobné obsahové náležitosti musí mít i odůvodnění rozhodnutí, jež je založeno na volné úvaze správního orgánu. K totožným závěrům dospěl rovněž Nejvyšší správní soud, který v usnesení ze dne 23. 3. 2005, čj. 6 A 25/2002-42, konstatoval, že *„správní uvážení je v první řadě vždy limitováno principy vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky; z nich lze vyvodit, že i tam, kde vydání rozhodnutí závisí toliko na uvážení správního orgánu, je tento orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (různost rozhodování ve stejných či obdobných věcech může být právě projevem ústavně reprobované libovůle), tj. principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl.*“

Soud nepochybně, že na udělení státního občanství není právní nárok, a to ani při splnění všech podmínek zakotvených v § 7 odst. 1 zákona o státním občanství. To nicméně neznamená, že by byla správnímu orgánu svěřena ničím neomezená volná úvaha, zda státní občanství žadateli udělí či nikoli; je mu umožněno zohlednit jiné podmínky výslovně stanovené zákonem, například bezpečnostní zájem státu podle § 10 odst. 3 zákona o státním občanství (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 2 As 31/2005-78).

V nyní projednávaném případě nicméně správní orgány výše uvedeným požadavkům nedostály, neboť rozhodnutí neobsahují relevantní důvod, proč nebylo žalobcově žádosti o udělení státního občanství vyhověno. Ve světle citované judikatury neobstojí konstatování žalovaného, že rozhoduje v režimu zvážení naplnění soukromého zájmu žadatelů na udělení státního občanství a naplnění veřejného zájmu na přijetí žadatelů do státního svazku, přičemž v případě pochybností o souladu těchto dvou zájmů, který je vyvozován především z faktu pobytu na území a dovršené integrace žadatele, dává přednost zájmu veřejnému. Toto nedostatečné odůvodnění nenapravil ani ministr vnitra, který v napadeném rozhodnutí nejprve zdůraznil nutnost vysokého stupně integrace žadatele o udělení státního občanství do české společnosti a následně shledal, že *„žadatelé stávající status umožňuje v České republice plně realizovat své profesní aktivity a nijak ho neomezuje v otázkách soukromého života, i když plná integrace do české společnosti naráží na jeho absenci rodinných vazeb na státní občany České republiky*“. Soud shrnuje, že tato obecná a nic neříkající konstatování nevysvětlují, proč bylo rozhodnuto v neprospěch žalobce. Žalovaný ani ministr vnitra tak neuvádí jedinou konkrétní a relevantní okolnost, pro kterou žádost zamítli a v zásadě argumentují toliko tím, že na udělení státního občanství neexistuje právní nárok, takové odůvodnění rozhodnutí se ovšem pohybuje na hranici svévole a nesplňuje požadavky na řádný výkon státní správy.

S přihlédnutím ke všemu shora uvedenému soud žalobou napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. bez jednání zrušil. V souladu s ustanovením § 78 odst. 4 téhož zákona soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud v tomto zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Bude tedy na žalovaném, aby v dalším řízení své závěry náležitě a v souladu se zákonem odůvodnil.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s., dle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce, který měl ve věci úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšnému žalovanému. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, spočívají v soudním poplatku zaplaceném z podané žaloby ve výši 3 000 Kč a dále v nákladech právního zastoupení žalobce advokátem (§ 35 odst. 2 s.ř.s.). Mimosmluvní odměna činí v daném případě dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí věci a příprava zastoupení, podání žaloby) podle ustanovení § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dva režijní paušály po 300 Kč za náhradu hotových výdajů zástupce žalobce podle ustanovení § 13 odst. 3; celkem tedy 6 800 Kč. Celkem tedy žalobci náleží náhrada nákladů řízení ve výši 9 800 Kč, kterou je žalovaný povinen uhradit ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. listopadu 2017

JUDr. Eva P e c h o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
S. K.